

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Веселин Дочев,
Земеделски институт – Шумен, към ССА, София

Член на Научно жури за провеждане на публична защита на дисертационен труд съгласно заповед
РД № 05-18/02.02.2023г.

Относно проекта на дисертационен труд за присъждане на научна степен „Доктор на науките“ в област на висше образование 6.0 Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство, научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“.

Автор на дисертационния труд: доц. д-р Валентин Иванов Косев.

Тема на дисертационния труд: „Създаване на изходен материал и нови сортове от видовете *Lathyrus sativus* L. и *Lupinus albus* L. за нуждите на селекцията“.

Във времето на „новия климат“, с постоянно променящи се климатични условия, като екстремни засушавания съпроводени с висока температура, резки застудявания и поройни валежи, проучването и използването на *Lathyrus sativus* L. и *Lupinus albus* L. за храна на селскостопанските животни, е целесъобразно и далновидно. В тази насока тези две култури имат възможност за развиване, тъй-като генетичният им потенциал е слабо проучен в нашата страна. Това прави дисертационния труд актуален и наложителен в така сложилата се климатична обстановка. Дисертационният труд е изцяло и единствено творение на доц. Косев.

Целта на настоящата научна разработка е точно и ясно формулирана, като за изпълнението ѝ са поставени четири задачи, касаещи етапите на селекционния процес. Дисертационният труд е написан на 352 страници и съдържа 64 таблици, 40 фигури и приложение. Използваната и цитираната литература наброява 469 източника. Дисертацията е правилно структурирана и съдържа всички задължителните раздели. Литературният преглед показва изследванията на двете култури в национален и световен план. Коректно и точно са използвани направените цитирания. Направена е подробна климатична характеристика на района в който са изведени опитите. Безспорен принос в творческата му кариера, са двата признати сорта бяла лупина и един сорт обикновено секирче. Това е атестат за усилената работа и високия професионализъм на докторанта. Изведени са голям брой полски опити, проследени са голям брой показатели и са направени задълбочени генетико-селекционни анализи на проучваните селекционни образци и изходни сортове. Използвани са различни

статистически методи, които дават по-пълна представа за възможностите на комбинативната селекция при двете изследвани култури. Направени са подробни и оригинални интерпретации на получените резултати. Данните са представени в таблици и на фигури. Научните и приложните приноси са правилно формулирани и обосновани.

Нямам забележки към дисертационния труд.

Всичко това ми дава основание да гласувам ПОЛОЖИТЕЛНО и си позволявам да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, за придобиване от доц. Валентин Косев научна степен „доктор на науките”, по научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения”, професионално направление 6.1 Растениевъдство.

27.02.2024г.

.....
/ доц. д-р В. Дочев/

STANDPOINT

by Assoc. Prof. PhD Veselin Dochev,

Agricultural Institute - Shumen, attached to SSA, Sofia

Member of the scientific jury for the public defense of a dissertation in order РД № 05-18/02.02.2023г.

Regarding the dissertation project for the award of the scientific degree "Doctor of Sciences" in the field of higher education 6.0 Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.1 Plant breeding, scientific specialty "Selection and seed production of cultural plants".

Author of the dissertation: Assoc. Prof. PhD Valentin Ivanov Kosev.
Topic of the dissertation: "Creation of starting material and new varieties of the species *Lathyrus sativus* L. and *Lupinus albus* L. for the needs of selection".

In the time of the "new climate", with constantly changing climatic conditions, such as extreme droughts accompanied by high temperature, sharp colds and torrential rainfall, the study and use of *Lathyrus sativus* L. and *Lupinus albus* L. for livestock feed is appropriate and visionary. In this direction, these two cultures have the opportunity to develop, since their genetic potential is poorly studied in our country. This makes the dissertation work relevant and imperative in the current climate. The dissertation work is entirely and solely the creation of Assoc. Prof. PhD Kosev.

The purpose of the present scientific development is precisely and clearly formulated, and for its implementation four tasks are set, concerning the stages of the selection process. The dissertation is written on 352 pages and contains 64 tables, 40 figures and an appendix. The used and cited literature numbers 469 sources. The dissertation is properly structured and contains all the required sections. The literature review shows the studies of the two cultures nationally and globally. The citations made are used correctly and accurately. A detailed climate characteristic of the area where the experiments were carried out was made. An indisputable contribution to his creative career are the two recognized varieties of white lupine and one variety of common grass pea. This is a certificate for the hard work and high

professionalism of the doctoral student. A large number of field trials have been conducted, a large number of indicators have been tracked and in-depth genetic selection analyzes have been made of the researched selection samples and starting varieties. Various statistical methods were used, which give a more complete picture of the possibilities of combinative selection in the two studied crops. Detailed and original interpretations of the obtained results were made. Data are presented in tables and figures. Scientific and applied contributions are properly formulated and justified.

I have no objections to the dissertation work.

All this gives me the reason to vote POSITIVE and allow myself to suggest to the honorable Scientific Jury to also vote positively, for the acquisition by Assoc. Prof. PhD Valentin Kosev of a scientific degree "Doctor of Sciences", in the scientific specialty "Selection and seed production of cultural plants", professionally direction 6.1 Plant breeding.

27.02.2024r.

.....
/Assoc. Prof. PhD V. Dochev/

